

Nr 1288

Av herr **Hugosson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 148, med förslag till ändring i lagen (1920:796) om val till riksdagen, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1116 i Första kammaren)

Vid de senaste valtillfällena har det varit möjligt för sjuka, handikappade och äldre personer att genom ombud avlämna sin röst i den vallokal inom valdistriktet, där vederbörande är upptagen i röstlängden. I § 29 i den kommunala vallagen stadgas nämligen: »Väljare, som till följd av sjukdom, lyte, vanförhet eller hög ålder är oförmögen att inställa sig vid valförrättningen för det valdistrikt där han är uppförd i röstlängden, äger ingiva valsedel genom den som är barn eller barnbarn till väljaren eller är väljarens fader, moder eller syskon eller är väljarens vårdare.» Genom denna regel, som gäller även för riksdagsval, har vid senaste kommunalvalet 1966 och riksdagsvalet 1968 en grupp väljare som tidigare icke kunnat utnyttja sin rösträtt fått denna möjlighet. I Kungl. Maj:ts proposition nr 148 föreslås ändringar beträffande villkoren för att få rösta utom vallokalen. Genom de föreslagna ändringarna ges förutsättningar för att anordna poströstning på ålderdomshem samt vissa andra anstalter och inrättningar. Då postverket gett uttryck för en positiv inställning till att inrätta postanstalter för röstning på sådana vårdinrättningar och vårdanstalter, där det med hittillsvarande bestämmelser icke varit möjligt, kommer sannolikt ombudsrostning för denna grupp väljare att minska i omfattning.

För de sjuka, handikappade och äldre personer som vistas i hemmet och vårdas där av t. ex. någon anhörig kommer ombudsrostning att föreligga även vid 1970 års val, då någon ändring i gällande regler icke föreslås i proposition nr 148. I de fall däremot då väljaren vistas å annan ort än där han är röstberättigad är möjligheterna till ombudsrostning synnerligen begränsade, enär valförsändelsen skall avlämnas i den vallokal inom valdistriktet, där vederbörande är upptagen i röstlängden. Om t. ex. en äldre person p. g. a. sjukdom vistas hos och vårdas av anhöriga boende på annan ort och väljaren p. g. a. sjukdom ej kan utnyttja poströstning måste någon av hans anhöriga eller hans vårdare på valdagen resa till väljarens ort och i vallokalen avlämna dennes valförsändelse. Möjlighet att genom ombud rösta på postanstalt föreligger nämligen icke för denna grupp.

Tillgången på platser på ålderdomshemmen är liksom antalet vårdplatser för långvarigt sjuka och handikappade begränsade. Av denna anledning vistas många äldre och sjuka personer hos anhöriga och vårdas av dessa. Urbaniseringsprocessen och den därav följande omflyttningen har fått till följd att det är ganska vanligt att den sjuke eller gamle vistas hos anhöriga som bor på annan ort. Det synes därför i allra högsta grad angeläget att även denna grupp bereds möjlighet att genom ombud avlämna sin röst på postanstalt på samma sätt som äkta make äger rätt att med äktamakefullmakt poströsta.

Med stöd av vad som ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 148 måtte besluta

att väljare, som till följd av sjukdom, lyte, vanförhet eller hög ålder är oförmögen att inställa sig vid valförrättningen, äger rätt att genom ombud avlämna sin röst även på postanstalt,

att uppdra åt vederbörande utskott att utarbeta erforderlig lagtext.

Stockholm den 25 november 1969

Kurt Hugosson (s)
